

Karakoram 2007 – G1

Első európaiként T. G. Montgomerie pillantotta meg 1856-ban, 220 km távolságból, a kasmíri Haramukh csúcson állva. Ekkor kapta a K5 nevet, hasonlóan magas szomszédja pedig K4 lett. 1892-ben a Baltoro gleccser első végigjárója, William Martin Conway Hidden Peak-nek nevezte, ugyanis az előtte levő hegyek takarásából csak egészen közel jutva, 6-7 km távolságból bukkant elő. Balti neve "Rgasha-brum" — gyönyörű hegy —, ma az ebből származó elnevezés használatos. A K5 a Gasherbrum I (G1), a K4 pedig a Gasherbrum II (G2). A 8068m magas G1 a Föld tizenegyedik legmagasabb csúcsa. Pakisztánban a harmadik legmagasabb — a K2 és a Nanga Parbat után. 1958-ban mászta meg először egy amerikai expedíció. Azóta az egyik legritkábban mászott nyolcezeres, magyarok pedig 2007. előtt egyáltalán nem jártak csúcán.

Expedíciónk kemény magja a háromtagú "Magyarok a világ nyolcezresein" klub: Kollár Lajos, Eröss Zsolt és Mécs Laci. A cél az, hogy az alaptáborból magashegyi teherhordók és palackozott oxigén nélkül érjük el a csúcst. Zsolt és Laci, valamint a többi régi résztvevő, Csíkos Józsi, Csollány Kati, Ugyan Anita és Vörös László (Cinó) 2003-ban már megmászták a szomszédos G2-t és Zsolt egy új úton is próbálkozott a G1-gyel, de az elromló idő miatt visszafordulásra kényszerült a csúcs alatt száz méterrel. Az expedíció új résztvevői Juhász Bálint, Sterczler Hilda, Tarjányi István és Csizmadia Péter. Itt meg kell említenem, hogy Laci, Anita, Bálint és én az Excelsior klubból vagyunk.

Táborok, távolságok és magasságok.

Július 2-án ködös, felhős időben megyünk fel a Dél-Gasherbrum gleccseren a G1 és a G2 közös első táborába. Felállítjuk a sátrakat, majd másnap reggel visszaindulunk. A tegnapi nyomokból nem sok maradt, a friss hóval fedett gleccserhasadékok között Laci keresi az utat.

Iszlámábádtól az alaptáborig

Június 13-án hajnalban érkezünk Iszlámábádba, ahol 5 napot voltunk vendéglátóink, Pepe és Cintia terhére, mire a külön úton érkező hordóink végre átjutottak a vámon. Közben egy helyi étteremben elfogyasztott vacsora maradandó hatást okozott néhányunk bélfőrájában. A következő állomás, Skardu kb. 2300m magasságban fekszik az Indus partján, távolsága Iszlámábádtól légvonalban 300 km, mi azonban a Karakoram Highwayen zötykölődünk 600 kilométeren és (a pihenőktől eltekintve) 32 órán át.

Kőszivatar, por, legyek. Június 21-én reggel dzsipekkel 7 és fél óra alatt jutunk egy Braldu folyó feletti faluba, Askole-ba (3050m). Velünk tart még a helyi expedíció-szervező társaság által biztosított konyhai személyzet: Younas, Ali és Besharat. Valamint Hammad, az összekötő tisztünk, aki kissé alulfelszerelt és már az első éjszaka rosszul lesz, de végül meglepően sokáig bírja majd a gyűrődést. Másnap balti teherhordóinkkal megkezdjük egyhetes, 97 km-es túránkat. A Braldu és a Biaho Lungma folyók mentén haladunk, majd a Baltoro gleccseren, a Trango tornyok, a Masherbrum piramisa és a Broad Peak között. Végül elhaladunk a Chogolisa előtt és megérkezünk a Baltoro Kangri és a Gasherbrumok közé, az Abruzzi gleccseren levő alaptáborba (5050m). Ekkor a korábbi szikrázó napsütést azonnal borult ég és havazás váltja fel. Az első négy nap a tábor felépítésével és jó időre való várakozással telik. Az iszlámábádi vacsora következményei is elő-előjönnek — bár még sivár és élettelen az Abruzzi gleccser, megalapozódik a híg tartalmakat kedvelő legyek későbbi idejövetele. További problémákat okoz egészen az expedíció végéig, hogy szakácsunk nem áll helyzete magaslatán.

Időjárás

A Himalája "árnyékában", attól észak-nyugatra levő Karakoramra általában nem jut el a nyári monszun és júniustól száraz, mászáshoz ideális idő van. A monszun kiterjedése és intenzitása azonban évenként változó és néha mégis

A Dél-Gasherbrum gleccseren.

elér idáig — úgy tűnik, hogy ez az év is ilyen. A jelenség klímaváltozással való kapcsolata kérdéses, hiszen régebben is voltak hasonló évek. Egy nevezetes példa 1986., amikor különösen sokan haltak meg a K2-n. Néhány csapadékos nap, majd néhány tiszta vagy részlegesen felhős, majd újra beborul. Ez a változékony időjárás nehezíti az előrejelzést, a néhány nap jó idő pedig a mászáshoz általában nem elég, kénytelenek vagyunk rossz időben indulni és remélni, hogy aztán feljebb kiderül.

Július 6. Két nap alatt megyünk fel a kettesig, a Gasherbrum nyeregbe. A szélvihar miatt ásunk egy nagy hógödröt a sátraknak, de hiába, sőt így rosszabb, ugyanis éjszaka már hóvihar van. Bálint hajnal 1 körül kelt, hogy be vagyunk temetve. Valakinek muszáj kijutnia és nagy nehezen sikerül is helyet cserélnem egy jókora adag hóval, hogy aztán a kint sűrű szélben elkezdhessek levegő után kapkodni. Reggel nagyjából ugyanez ismétlődik, de akkor már közös erővel ássuk ki a sátrakat. Ezek után nincs okunk tovább maradni és szerencsére lejjebb a szél is gyengébb. Az egyes tábor alatt "whiteout", erősen lecsökkent látótávolsággal haladunk, a friss hóban ismét Laci tapossa a nyomot. Egy kisebb eltévedés során lelassulunk, de a minket előzni próbáló németek is csak a hasadékba potyogásban bizonyulnak gyorsabbnak.

Éjjel betemetett sátrak és egyéb nehézségek.

Ezután hosszú időre változó, de inkább rossz időt ígérnek. Bálinttal mégis kihasználunk egy rövid napsütéses szakaszt és felmegyünk C1-ig. Az utolsó időjárásjelentés fényében nem egyértelmű, hogy másnap fel vagy le kéne inkább menni. Az alaptábor rádióon lebeszél minket a folytatásról, így délután már mi is lent élvezzük a folytatódó napsütést.

Július 16. Mindenki elindul fölfelé. Az egyesben a rossz idő miatt várunk egy napot, így a kettesbe két nap alatt érünk. Az egyetlen álva hagyott sátor szerencsére még kilátszik a hó alól. Közben a népszerűbb, könnyebb és "biztonságosabb" G2-n lavina visz el négy embert. Minden G2-t támadó expedíció feladja és többen közülük a G1 felé fordulnak. Egyelőre azonban kevesen vagyunk. A kettesből továbbmászunk a kínai expedíció által kiépített úton, a Japán kuloár melletti fix kötelek mentén és elérjük a hármas tábor. Van itt néhány cafatokban fekvő sátor, köztük szétdobálva a kínaiak üres oxigénpalackjai, de találunk néhány teli PB gázpalackot is. Csúcstámadáshoz ugyan még nem akklimatizálódtunk, de hiba lenne nem megpróbálni, ki tudja mikor lesz megint jó idő. Az alaptáborral nem sikerül rádiókapcsolatba lépni, így Lajos nem tudja lefűjni a csúcstámadást, pedig éjjel ő már tudja, hogy front közeleg.

Július 20. Hajnal 1 körül indulunk. Én "overboot" nélkül, az ugyanis használhatatlannak bizonyult a hágóvasammal. De az időjárás egyelőre biztató, elég lehet a műanyag bakancsom is. Lassan mászunk fölfelé, közben világosodik. A szél azonban egyre erősebben fújja képembe a havat, minden szélrohamnál le kell buknom. Előttem Zsolt, felette a lányok és Laci. Valahol messzebb, legelöl két olasz. Magasságban félúton járunk (7550m), egyre meredekebb, de elérünk egy fix kötelet, ami néhol használható, máshol hó alatt van. Ekkor azonban szembetalálkozunk az olaszokkal, akik impresszív tempóban robognak lefelé. Szerintük sok a hó és lavinaveszély van, szavaik szerint "még szeretnének élni". Az idő láthatóan romlik, felhők gyűlnek a csúcs körül. Zsolt és Hilda visszafordulnak, valamint alattam is szinte mindenki. Én is, engem leginkább az overboot és a síszemüveg hiánya zavar ebben a szélben. Laci, Anita, Kati és Pista haladnak tovább. Később a lányok is visszafordulnak. Laci végül rossz időben egyedül ér a csúcsra, délelőtt 11 körül.

Július 26. Ismét útra kelünk az alaptáborból, ez az utolsó esély. Bár még rossz az idő, talán bejön az a svájci meteorológusoktól származó előrejelzés, hogy 28-29. tiszta napok lesznek. 28-án reggel a kettős táborban ez még nem egyértelmű. A mi meteorológusunk utoljára nem ígért jó időt 29-e reggelre, csak lassú javulást. Az új-zélandi Jamie McGuinness és a csehek szerint viszont 29-30. "paradicsomi" lesz. Anita, Kati és Pista nekik hisznek, Lajos is meggyőzte őket, hogy most vagy soha. 10-kor elindulnak. Zsolt, Hilda, Cinó, Bálint és én inkább várnánk egy napot. Délben érkezik a már pozitív előrejelzés otthonról, úgyhogy a késői időpont ellenére összekapjuk magunkat és kb. 5-re már mi is fenn vagyunk C3-ban. Zsolték lenn hagyták a sátrukat, mondván, hogy már úgyse lesz idő alvásra, de ez nem bizonyul túl jó ötletnek az esti szélviharban. Hilda Jamie-ékhez kerül, Zsolt pedig a mi szűkös, kétszemélyes sátrunkba harmadiknak. "Alvás", aztán hajnal 2 körül indulunk.

Július 29. Elöl az ausztrál Mick Parker tapossa a nyomot, alattunk négy cseh és két ukrán. Több a hó, mint 9 napja volt. Kb. 7700m magasságban letérünk a korábban Laci által járt útról és nemsokára jön egy meredek travers. Egyre meredekebb helyeken haladunk biztosítás nélkül, de már az agyam is elég lassan forog, könnyedén elnyomom a gondolatot, hogy itt még le is kell majd mászni. A csapat lendülete is visz, senkin nem látszik bizonytalanság. Alattunk sajnos egészen más a helyzet, vissza is fordul szinte mindenki. Tragikus baleset történt, 7800m-en kicsúszott és elszállt egy cseh mászó. Társai 600 méterrel lejjebb, még a hármas tábor fölött találják meg és temetik el.

Felül azonban minderről semmit nem tudunk. Mick kb. 7900m-ig halad elől, itt pihennie kell, közben megelőzzük. A sorrend változó, de Hilda, Kati, Anita, Zsolt és én megyünk nagyjából együtt és leginkább Hilda duzzad az erőtől. Egy mélyhavas, cikcakkos traversnél sok időt veszünk, leragad a szemem és majdnem álomba merülök, mire sorra kerülök. Pista itt ér utol minket. Egy meredek szakasz fix kötéllel, aztán lankásabb, de a hó néhol derékig ér. Hamar kifulladás, amikor itt rám kerül a sor nyomtaposásban. Délután 2-kor végre elérjük a csúcst. Az idő kristálytiszta, szél is alig. Egy órát maradunk, aztán lemászás.

Csúcstámadás és panoráma. (Első két kép Zsolttól.)

Közben Lajos és Józsi már lebontották az egyes tábor. Másnap délután a Dél-Gasherbrum gleccseren tűz a nap, olvadnak a hóhidak. Néhol hason kell kúsznom, hogy be ne szakadjak. Estére mindenki az alaptáborba ér. Néhány nap múlva pedig azt is lebontjuk.

Augusztus 3. Concordia. Elválnak útjaim a többiektől, irány Iszlámábád, már így is tovább maradtam a tervezettnél. Míg én az új erőre kapó amőbák gyomorforgató támadásait próbálom visszaverni, ők nemesebb célok felé törnek. A K2 sajnos nem jön össze, a lehullott hó és az időjárás miatt már esélytelen. A Broad Peak viszont működhet, átmennek oda és heten megpróbálják. Augusztus 11-én Zsolt és a lányok, Hilda, Kati és Anita érik el a csúcst, megvan a második nyolcezres!

Csizmadia Péter